

Astăzi, amândoi atârnând pe acelaș scut de lemn, îmi reamintesc dimineața din 23 Aprilie 1930.

Nu atât faptul că loviseam doi cocoși cu acelaș foc, fără să văd decât pe unul; ci mai ales purtarea cocoșului din brad, mă hotărî să scriu aceste rânduri.

Se spune că cocoșul e foarte sfios și atent, din care cauză nu poate fi apropiat decât cu mare greu-

tate, mai ales în timpul cât stă liniștit, între rotiri.

Am tras în el când nu bătea; nu l-am rănit, căci altcum nu mai avea zor de luptă. Și totuși împușcătura, dar mai ales focul armei nu l-au speriat.

Nu numai cazul descris, ci și alte observări pe cari le voi expune cu altă ocazie, mă fac să cred că cocoșul de munte nu este nici atât de atent, nici atât de sperios pe cât se crede.

PASERI INELATE ÎN ROMÂNIA

de SILVIA SPIESS

conducătoarea secției de ornitologie a Oficiului
vânătorilor Regale, Sibiu.

Prin avansarea culturii, prin sârghița oame-
nilor și dorul lor de cercetare, științele au luat o
atât de imensă dezvoltare, încât fiecare din ele tre-
buie împărțită în diverse specialități. Acesta e cazul
și cu ornitologia și observi cu mirare și cu admira-
ție, cum fiecare om de știință își fixează o țintă
de viață în o direcție specială oarecare.

Aici de pildă stăruie un savant în muzeu dea-
supra multor mii de piei de pasere, face studii siste-
matice și ne arată apoi după o muncă seacă, lungă
și istovitoare, minunatele variațiuni pe care le
pune natura în penajul paserilor. Dincolo un alt
domn străjuește zi de zi ani îndelungați zeci de
canarii, închise în colivii roșii, galbene și negre, —
face migăloase secționări de creeri, ca la sfârșit să
constate influința culorilor și a luminei asupra
creerului și a pielei, cu repercusiuni asupra culorii
penajului. Al treilea încearcă, prin minuțioase stu-
dieri a creerului, să motiveze surprinzătorul simț de
orientare al porumbeilor de poștă. Profesorul Lam-
precht cercetează toată viața lui prin toate muzele
paserile fosile și încearcă să reconstruiască avi-
fauna timpurilor cu mii de ani în urmă. Soții Hein-
roth și-au pus țintă a vieții lor să clocească sub
ochi toate paserile Europei centrale, să crească
subt ochii lor — cu atâta trudă! — toate speciile,
începând dela Ochiul bouului până la Aquile, ca apoi
să le descrie amănunțit în opul lor monumental. —
Altul cercetează ani întregi conținutul stomacal al
paserilor răpitoare, ca să poată documenta, în ce
măsură sunt ele păgubitoare sau de folos în eco-
nomia naturii și în agricultură.

Câtă insuflețire, chiar fanaticism, trebuie să aibă
moșierul care își jertfește pământul, ca să înfiin-
țeze pe el o stațiune de protecție a paserilor. Deși
mulțumită protejărilor lui nu a întârziat să se arate
atunci, când în un an pustiit de plaga omizilor mo-
șia Seebach a rămas ca o oază veselă, în mijlocul
vegetației distruse jur împrejur. Doar știm cât de
folositori sunt în special pițigoi și graurii în plan-
tațiile de arbori, cum pustiesc omizile, cum o pe-
reche de pițigoi curățesc desăvârșit de toți para-
ziții o întindere de 25 m. în diametru, o vie d. e.
copleșită de toate insectele stricăcioase.

Unul din cele mai însemnate mijloace de cer-
cetare ornitologică este inelarea paserilor, pentru
a stabili căile străbătute de ele. Dar ce folos că
aplicăm inele în fiecare an pe piciorul alor zeci de
mii de paseri, dacă vânătorii, în mare măsură, nu
știu că au o datorie față de știință: să semnaleze

la adresa imprimată pe inel pasărea capturată sau
impușcată. De aceea e necesar să se facă în aceasta
direcție o vie propagandă de lămurire. Trebuie să
mulțumim unor vânători cu interes pentru știință,
că în anii din urmă totuși am putut colecta o se-
rie de semnalizări, care ne face posibil să notăm
pe hârtie drumul unor paseri, așa după cum se
face foarte intensiv în alte țări de cultură.

Pe harta No. 1 este interesant de observat, cum
se adună paserile migratoare, venind din toate păr-
țile înspre Balcani, ca sau să ierneze în zonele mai
calde de acolo, sau să treacă mai departe spre Afri-
ca. Dar aceasta schiță ne mai arată și alte lucruri
interesante:

No. 1 (Prepețiță) și No. 2 (Prigoare) au fost
paseri care au fost inelate în Italia în toamna 1930
și în primăvara 1931 și au fost apoi semnalate în
toamna 1931 în România. Un semn, că paserile mi-
gratoare par a-și modifica ruta peste diversele pe-
ninsule sudice.

Dar inelarea și semnalarea de cele mai multe
ori arată, că diversele specii de migratoare din un
anumit ținut își mențin an de an aceeași rută. Așa
de pildă știm că nu numai Pescarii (răpitori) No.
11 și 12 împușcați în România, ci și cei din Bul-
garia au pornit din Colonia dela Kiovoșee de lângă
Moscova.

E interesant mai departe, că Rața cu frigare
(No. 15) a zburat la Delta Dunării venind din Delta
Wolgei, din parcul național din Astrahan. Dar nu e
singura, care a luat aceasta rută, deoarece am pri-
mit știri și din Bulgaria despre două tovarășe ale
ei, inelate tot în Astrahan.

Dacă inelarea se face la pui în cuib, atunci
când se semnalează vre-o pasere dintre aceste, se
poate stabili evident etatea ei. Astfel Lopătarul dela
No. 7 avea 6 ani, Stârcul de noapte dela
No. 8 avea 7 ani, iar graurul dela No. 17 avea la
data când a fost prins 4 ani.

Dupăce No. 7 și 8 au fost capturați în regiunea
Dunărei de jos în afară de timpul obișnuit a pasa-
jului, reiasă, că aceste două piese au emigrat din
apus în alt ținut de reproducție.

Râurile, munții, litoralul mării influențează tot-
deauna ruta paserilor, ceea ce putem constata ușor
și la toți Țigănușii (No. 3, 4, 5, 6) și la graurul (No.
17) desenați în schiță.

Tot atât de multă bucurie avem și atunci, când
auzim despre soarta paserilor inelate la noi în țară.
(Vezi schița II).

Nu se poate evita să se împuște paseri chiar în locul unde au fost inelate. Dar și acest accident are un folos: știm câtă vreme au poposit acolo paserile migratoare.

Instituția pe care o conduc are inele pentru paseri, în care e imprimat numărul inelului, seria și „Oficiul vânătorilor Regale, Sibiu”. După ce este numai o întâmplare, dacă dintre milioanele de paseri migratoare care trec peste țara noastră ne cade în mână una inelată, rugăm stăruitor pe vânătorul care împușcă o asemenea pasere, ca sau să avizeze stațiunea ornitologică respectivă, scriindu-ne și nouă datele în vederea înscrierii lor în

harta migrațiunii paserilor în România, sau să ne avizeze numai pe noi, ca să facem noi corespondența cu stațiunea respectivă. Sunt a se trece în aviz: Numărul inelului, litera seriei și inscripția inelului în întregime, apoi locul și timpul precis al capturării, numele și adresa trimițătorului. La acest aviz trimițătorul va primi cu certitudine în cunoștințarea noastră asupra datei și a locului unde a fost inelată piesa.

Mulțumim și pe aceasta cale celor ce ne-au trimis până acum avize și rugăm stăruitor pe vânătorii din România, să colaboreze la străduințele științifice, prin avizele arătate mai sus.

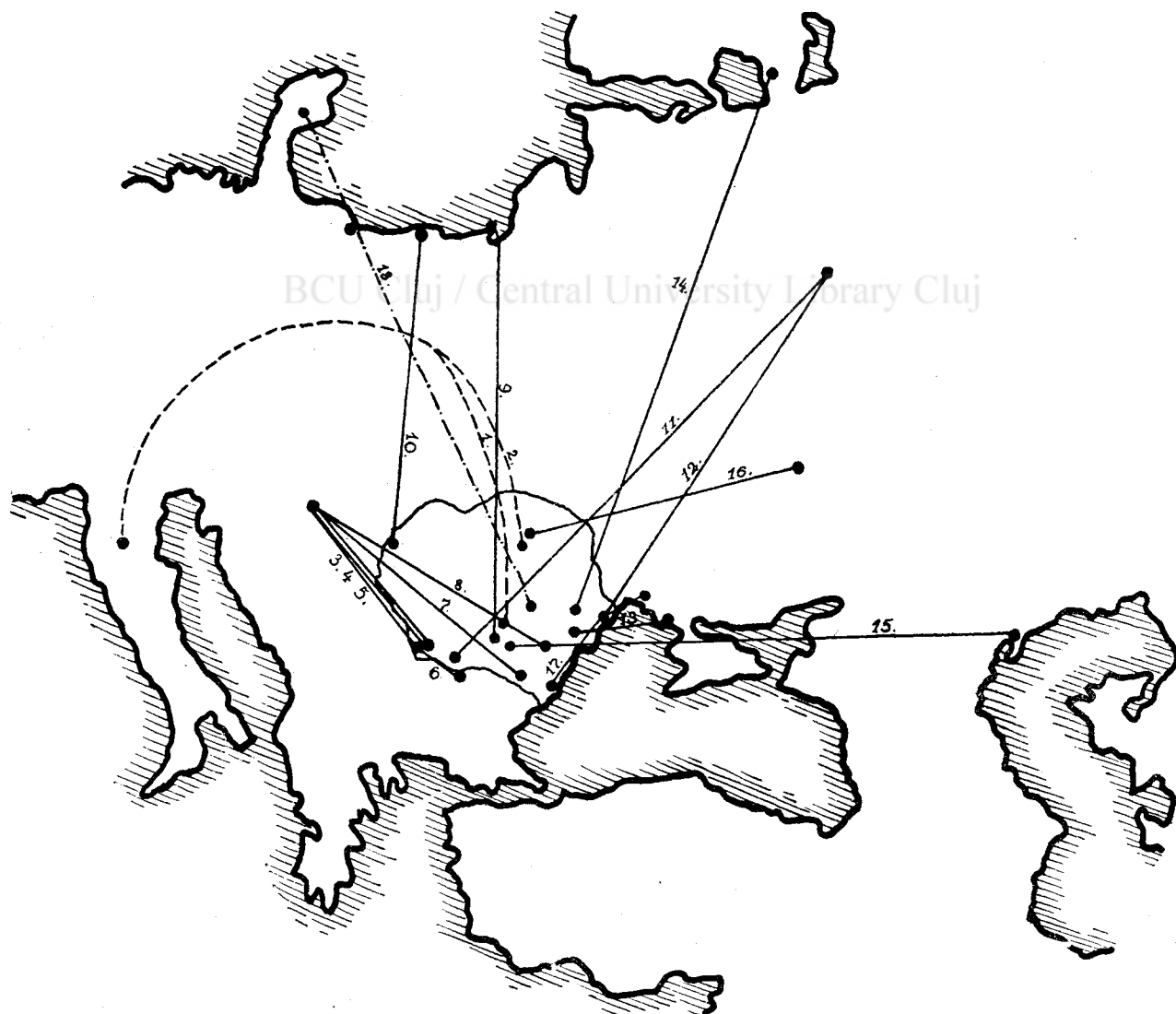
Paseri inelate în străinătate și reidentificate în România.

1. *Prepeliță* (*Coturnix communis*, Bonn) „*Observatorul ornitologic Castelfusano*, 2705”. Inelată pe strandul unei proprietăți anonime la 30 Aprilie 1931, ora 9. — Reidentificată la 16 Septembrie 1931, Comuna Ciorani, jud. Prahova (Radu Stănescu).

Voicu, anunțat de C. Broetz).

4. *Țigănuș*, (*Plegadis falcinellus*, L.) „*Magy. Kir. Madártani Intézet No.??*” — Ucis dintr'un stol mare în August 1929 pe Balta Nedeia (inelul pierdut!) (Inv. Berceanu).

5. *Țigănuș*, (*Plegadis falcinellus*, L.) „*Magy. Kir. Ma-*

Harta No. 1.

2. *Prigoare* (*Erithacus rubecola*, L.) „*Observatorul Ornit. Castelfusano*, 2113”. Inelată la Castelfusano la 24 Noembrie 1930. — Reidentificată la 12 Septembrie 1931 în comuna Gărcina, jud. Neamț (Gh. Kiruța).

3. *Țigănuș*, (*Plegadis falcinellus*, L.) „*Magyar Kir. Madártani Intézet*, 66903”. — Inelată la 5 Iunie 1931. — Reidentificată la 8 August 1931 la Balta Cărnă, jud. Dolj. (Ucis de dl

dártani Intézet, 27747”. Inelată la Kisbálaton. Ucis la 18 August 1928 pe Balta Nedeia (Ionița Popa).

6. *Țigănuș*, (*Plegadis falcinellus*, L.) „*Musee Royal, Sofia, Bulgarie*, 2759. B.”. Inelată la 30/VII 1932 la Șiștov pe Dunăre. — Ucis în Septembrie 1932 la Ciupercenii noi, jud. Dolj (Constantin Stanciu).

7. *Lopătar*, (*Platalia leucorodia*, L.) (*Magy. Kir. Ma-*

dărtani Intézet, Budapest, 3389". Inelat la 17 Maiu 1925 în cuib la Kisbalaton (Jakob Schenk). Ucis la 14 Maiu 1931, pe Balta Strebarna lângă Silistra.

8. *Stârc de noapte*, (*Nycticorax nycticorax*, L.) („Magy. Kir. Madártani Intézet, Budapest 33529"). Inelat la 24 Iunie 1924 în cuib la Kisbalaton (Coloman Warga). — Ucis la 28 August 1931 la Valea Călimaciului, punctul Rubla, sud de Brăila (Redactor Lehrer).

9. *Stârc cenușiu*, (*Ardea cinerea*, L.) „Vogelwarte Rossiten, B. 25429". Inelat la Nieden, Prusia Orientală la 27 Maiu 1931. Ucis la 28 Octombrie 1931 la Ploești. (Petre C. Dumitrescu).

10. *Barză neagră*, (*Ciconia nigra*) „Vogelwarte Rossitten, B. 19759". — Inelat în cuib la 3 Iunie 1931 la Lätzig, Pomerania, Cire. Belgard. — Ucis la 3 Septembrie 1931 ora 16 lângă șoseaua Belfir, plasa Tinca, jud. Bihor. Barza stătea singură. (Ucisă de Réti Zoltán, anunțată de Traian Sfârlescu).

11. *Pescar răsător*, (*Larus ridibundus*, L.) „Moskwa Bion E 19336". — Inelat în cuib la lacul Kiovo lângă Moscova. — Ucis în toamna 1930, comuna Vișoara, jud. Teleorman.

12. *Pescar răsător*, (*Larus ridibundus*, L.) „Moskwa Bion 14552". — Inelat la 1 Iulie 1929 la lacul Kiovo lângă Moscova. Prins și pus în libertate pe Balta Burnaz, comuna Tuzla.

Reidentificări de paseri inelate în România.

1. *Codalb*, (*Haliaetus albicollis*, L.) „Rossiten A 1284". — Inelat la 24 Maiu 1928 la Balta Brăila (Directorul Vânătorilor Regale, Col. Spiess). — Reidentificat la 14 Septembrie 1929 pe Balta Brăila. Ad-ția pescăriilor, Brăila.

2. *Șoim*, (*Falco cherrug*, Gray) „Rossitten D 37021". — Inelat la 9 Iunie 1927 pe moșia regală Zorleni, jud. Vaslui. (Directorul Vânătorilor Regale, Colonel Spiess). — Reidentificat în August 1928 la Breaza de jos, jud. Prahova. (Primarul din Breaza!).

3. *Gaiie roșie*, (*Milvus milvus*, L.) „C. 39202 Vogelwarte Rossitten". — Inelat pe moșia regală Zorleni, jud. Vaslui, (Directorul Vânătorilor Regale, Col. Spiess). Ucis la 27/XII 1931 la Wolowarowo, lângă Tșirpan, Bulgaria de sud (Dentșo Baltov).

4. *Acvilă neagră mică*, (*Aquila Pomarina*, Brehm) „Vogelwarte Rossitten B 31145". — Inelat la 29/VII 1932 la Mănăstirea, jud. Someș (Contele Kornis). — Reidentificat la 20 Octombrie 1932, Cluj (Ernest Hennig).

5. *Bufniță*, (*Bubo bubo*, L.) „Vogelwarte Helgoland 1058". — Inelat la 9 Iunie 1930 în cuib pe domeniul coroanei din Segarcea, jud. Dolj (oficiul regal de vânătoare. Ucis la 26 Decembrie 1930 la Prejba, jud. Romanți (M. Mihaescu).

6. *Vânturel de seară*, (*Falco respertinus*, L.) „Vogelwarte Rossitten E 48923". — Inelat la 30 Iunie 1930 la Bolgrad, jud. Ismail (Maior Rosetti-Bălănescu). Reidentificat la 4 Iulie 1930 la Bolgrad, jud. Ismail (Dl Kadomtev).

7. *Țigănuș*, (*Plegadis falcinellus*, L.) „Vogelwarte Rossitten D 41159". — Inelat la 20/VI 1932 la Balta Brăila (Directorul Vânătorilor Regale, Colonel Spiess). Ucis la 1/IX 1932 pe Balta Brăila (Carol Hopp).

8. *Gârliță mare*, (*Anser albifrons*, Scop.) „Vogelwarte Rossitten C 39224". — Inelat la 29/VII 1932 la Mănăstirea, jud. Someș (Contele Kornis). Reidentificat la 14/VIII 1932 la Mănăstirea, jud. Someș Directorul Knizsek).

9. *Lopătar*, (*Platalia leucorodia*, L.) „Rossitten B. 15521". — Inelat la 17 Iunie 1927 la Balta Brateș (Directorul Vânătorilor Regale Col. Spiess). — Reidentificat la începutul lui Septembrie 1930 la Cartal—Reni.

10. *Cormoran mic*, (*Phalacrocorax pygmaeus*, Pall.) „Vogelwarte Rossitten C 39284". — Inelat la 21/VI 1932 la Balta Brăila (Directorul Vânătorilor Regale, Col. Spiess). Reidentificat la 26/I 1933 la Alexandroupolis-Dedeagaci, Grecia (K. Polymenis).

11. *Babiță creată*, (*Pelicanus crispus*, Bruch) „Rossitten A 1246". — Inelat la 18 Iunie 1927 în delta Dunării (Directorul vânătorilor regale Col. Spiess). Ucis în Septembrie 1927 la Călărăși. (Anunțat de Sublocotenent Simulescu).

12. *Barză albă*, (*Ciconia Ciconia*, L.) „Rossitten B 16102". — Inelat la 1 Iulie 1929 la Lișteava, jud. Dolj (Oficiul vânătorilor regale). — Reidentificat la 15 Maiu 1930 la Tárna-szentmiklos, jud. Heves, Ungaria.

13. *Barză albă*, (*Ciconia Ciconia*, L.) „Rossitten B 18399". — Inelat la 25/VII 1932 la Lișteava, jud. Dolj (Oficiul vânătorilor regale). — Reidentificat la 6/IX 1932 la Sgori-Grad, Cercul Vratza, Bulgaria (Dir. Buresch).

13. *Pescar cu capul negru*, (*Larus Melanocephalus*, Tenn.) „Moskwa Bion E 21164". Inelat la 6 Iulie 1930 pe insula Orlov, golful Tendra. — Reidentificată în August 1930 în jud. Buzău.

14. *Rață pitică*, (*Anas crecca*, L.) „Moskwa 15735". Inelată la 26/VII 1929. Comuna Sagubje din apropierea lacului Ladoga. — Ucisă la 6 Septembrie 1931 pe Balta Cairaclia, jud. Cahul (Maior Rosetti-Bălănescu).

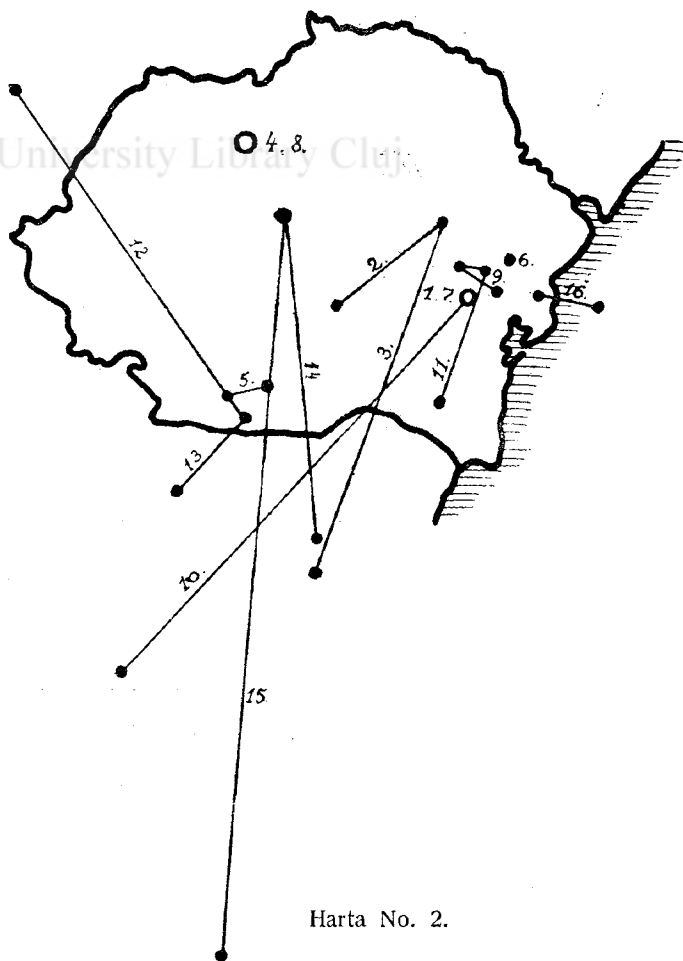
15. *Rață cu frigare*, (*Anas acuta*, L.) „Moskwa D 17535". — Inelată la 26 Iulie 1931 pe teritoriul de ocrotire Astrahan, delta Volgei. — Reidentificată la 4 Octombrie 1931 la Răpida lângă Ismail. (Maior Rosetti-Bălănescu).

16. *Cioară sură*, (*Corvus frugilegus*) „Moskwa Bion C. 2270". — Inelată la 3 Maiu 1928 la Seljeni-Gai, Guvernământul Charkow, Rusia. — Ucisă Februarie 1929 la Giugești, jud. Fălțiceni.

17. *Graur*, (*Sturnus vulgaris*) „Moskwa F 5460". — Inelat ca pui la 1/VI 1928 în împrejurimile Odesei. Găsit lovit mortal la farul dela Șabla (jud. Caliacra) la 31 Martie 1932. (Mihail Caludi).

18. *Pasăre? (nedenumită!)* „Skovgaard, Viborg Dänemark 6889". — Necomunicându-se litera de serie nu se poate stabili specia, existând dimensiuni de inele diferite. — Ucisă la Drăgănești, jud. Tecuci în 1931.

14. *Pupăză* (*Upupa epops*, L.) „Helgoland, 37172". — Inelat în Iunie 1927 la Turnișor, jud. Sibiu (Paul Liebhart). Reidentificat la 5/VIII 1927 la Stara Zagora, Bulgaria de sud.

Harta No. 2.

15. *Pupăză*, (*Upupa epops*, L.) „Helgoland", Nr-ul s'a pierdut, dar din același cuib. Inelat la Turnișor, jud. Sibiu (Paul Liebhart). Reidentificat în August 1927 lângă Atena, Grecia.

16. *Pescar argintiu cu picior galben*, (*Larus argentatus cachinans*, Pall.) „Helgoland, 391909". — Inelat la 11 Maiu 1928 pe Insula Șerpilor (Conducătorul stațiunii ornitologice din Helgoland, Dr. Drost). — Reidentificat la 2 Noembrie 1930 la Ghiol Babina (Nicolae Ioan).